

Suonenjoen Kaupunki

SUONENJOEN KAUPUNGIN TIETOTILINPÄÄTÖS 2025

Tiedonhallintaryhmä 23.3.2026

Kaupunginhallitus 30.3.2026

Kaupunginvaltuusto xx.xx.2026

Sisällys

1 TIIVISTELMÄ.....	2
2 TIEDONHALLINTA JA SEN ORGANISOINTI.....	3
2.1 SUONENJOEN KAUPUNKI	3
2.2 TIEDONHALLINNAN ORGANISOINTI JA HENKILÖSTÖ	4
2.3 ICT-PALVELUT JA TIEDONHALLINTA	5
2.4 ICT-PALVELUIDEN KUSTANNUKSET	5
3 TIETOTILINPÄÄTÖS	6
3.1 MIKÄ ON TIETOTILINPÄÄTÖS	6
3.2 TIETOTILINPÄÄTÖKSEN TIETOJEN KERÄÄMINEN	6
4 TEHDYT TOIMENPITEET JA TAPAHTUMAT	7
5 TIEDONHALLINTA.....	8
5.1 YLEISTÄ	8
5.2 SÄHKÖISET PALVELUT.....	9
5.3 TOS.....	9
5.4 TIEDONHALLINTAMALLI	10
6 SUUNNITELMIA.....	11
7 LAINSÄÄDÄNTÖ JA MUU OHJEISTUS.....	11
7.1 GDPR.....	11
7.2 TIEDONHALLINTALAKI	11
7.3 MUU LAINSÄÄDÄNTÖ.....	11
8 REKISTERÖIDYN OIKEUKSIEN TOTEUTUMINEN	12
8.1 TIETOSUOJASELOSTEET	12
9 YHTEENVETO JA TUNNUSLUKUJA.....	13

1 TIIVISTELMÄ

GDRP tietosuoja-asetus tuli voimaan vuonna 2018. Tietosuoja on tullut osaksi jokapäiväistä toimintaa ja ajattelua, mutta se ei koskaan ole valmista, vaan vaatii jatkuvaa seurantaa, kehittämistä ja päivittämistä.

Erilaiset huijaukset ja tietoturvaongelmat ovat nykyään osa jokapäiväistä arkea ja käyttäjien pitää olla jatkuvasti valppaina. Monesti viestit tulevat oikeilta ihmisiltä murretuilta tileiltä. Tietosuoja- ja turva näkyvät myös laajalti mediassa ja isommat ongelmat ovat nopeasti uutisotsikoissa.

Suonenjoen kaupungilla ei 2025 aikana ollut merkittäviä tietomurtoja tai tietovuotoja, jotka olisivat vaarantaneet vähäistä merkittävämmän määrän kaupungin tietoja tai omaisuutta. Pääosa tietovuodoista tapahtui yksittäisten käsittelyvirheiden seurauksena.

Vuonna 2022 kaupungille hankitun Digiturvamalli -tiedonhallintajärjestelmän käyttöä on jatkettu edelleen ja järjestelmään on kirjattu mm. kaupungin järjestelmät ja kuvattu tiedonhallintalain vaatimuksia. Digiturvamalli on jatkuvasti päivitettävä järjestelmä, johon viedään tiedonhallinnassa tapahtuvat muutokset. Vuonna 2025 järjestelmästä mm. tuotettiin tiedonhallintamalli -asiakirja kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi, sekä siirryimme julkaisemaan tietosuojaselosteet järjestelmän kautta.

Tekoälyyn liittyvät asiat ja palvelut ovat olleet esillä enemmän ja enemmän, erityisesti koulupuolella. Tämä kehitys teettää työtä myös tietosuoja- ja tietoturvan näkökulmasta. Kaupungille laadittiin tekoälyohjeistusta, jotta varmistetaan tekoälyjärjestelmien hallittu käyttöönotto ja käyttö.

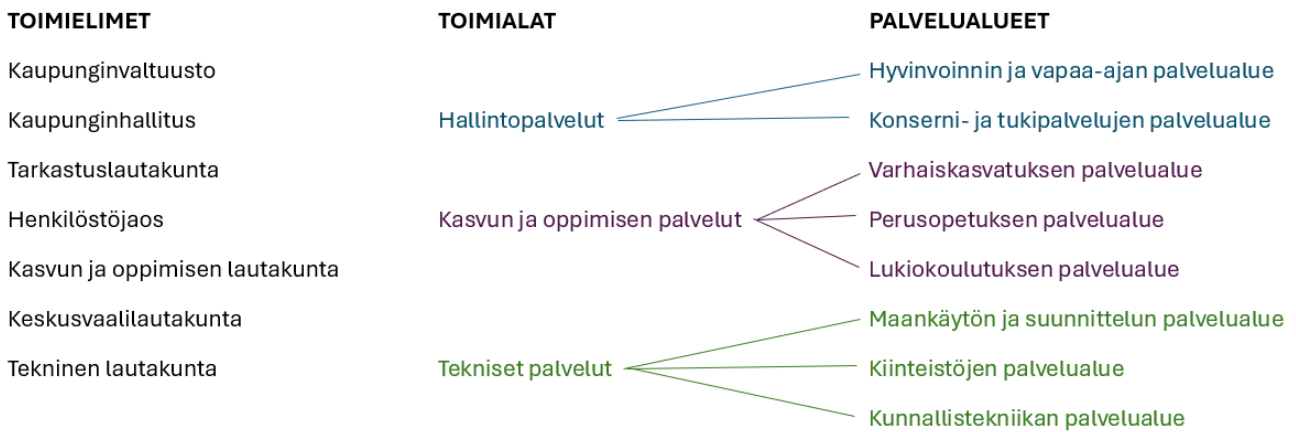
2 TIEDONHALLINTA JA SEN ORGANISOINTI

2.1 SUONENJOEN KAUPUNKI

Suonenjoki on keskikokoinen Pohjois-Savon kunta, jonka asukasluku 31.12.2025 ennakkotietojen mukaan oli 6543 asukasta. Vuonna 2025 kuntalaisia palveli 372 kaupungin työntekijää.

Suonenjoen kaupungin työntekijät käsittelevät henkilötietoja työssään useissa tietojärjestelmissä ja henkilörekistereissä. Suurin osa henkilötietojen käsittelystä kunnassa perustuu lakiin sekä yleistä etua koskevaan etuun tai julkiseen valtaan.

Suonenjoen kaupungin organisaatio jakautuu kolmelle eri toimialalle (elinvoima- ja hallintopalvelut, kasvun ja oppimisen palvelut sekä tekniset palvelut). Lisäksi kaupunkikonserniin kuuluvat Suonenjoen Vesi oy ja Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalot. Ylintä valtaa käyttää kaupunginvaltuusto, jonka toimikausi vaihtui vuonna 2025.

Julkisena toimijana Suonenjoen kaupungin tulee noudattaa myös lakia viranomaisen toiminnan julkisuudesta (1999/621). Kyseinen laki määrittelee mm. asiakirjojen julkisuudesta. Vaikka kuntaan tulleet ja lähtevät asiakirjat ovat pääsääntöisesti julkisia, ei niitä kaikkia kuitenkaan julkaista. Kunta tiedottaa kuntalaisia laajasti mm. verkkosivuillaan, mutta samalla tulee kiinnittää huomiota siihen, että tietosuoja toteutuu.

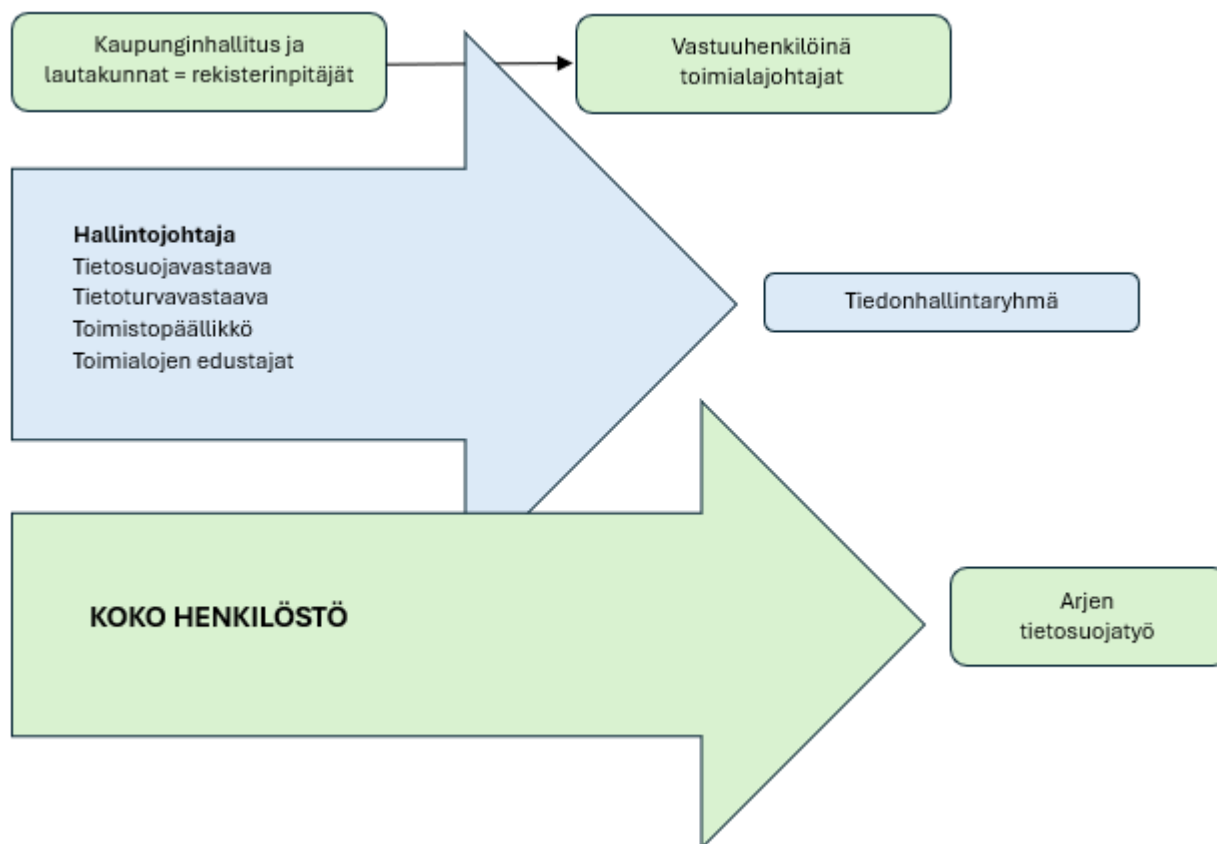
2.2 TIEDONHALLINNAN ORGANISOINTI JA HENKILÖSTÖ

Tämän tietotilinpäättöksen on koonnut Suonenjoen kaupungin toimistopäällikkö, tietosuoja- ja tietoturvavastaavat ja sen hyväksyy kaupunginhallitus.

Suonenjoen kaupungin rekisterinpitäjinä toimivat kaupunginhallitus sekä lautakunnat, ja vastuuhenkilöinä toimialajohtajat. Jokainen toimiala vastaa siitä, että tietosuoja- ja turva-asiat hoidetaan asetusten ja lakien mukaisesti omilla toimialoillaan.

Vuonna 2025 kunnassa toimi tietosuoja ja -tietoturvyöryhmä, jossa käsiteltiin yleisiä ja koordinoivia vaatimia tietosuojaan, tietoturvaan, tiedonhallintaan, riskienhallintaan ja varautumiseen liittyviä asioita. Tietosuoja- ja turvyöryhmään kuuluivat hallintojohtaja, tietoturvavastaava, tietosuojavastaava, tiedonhallinnan asiantuntija ja koulutus- ja teknisten palveluiden edustajat. Ryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii hallintojohtaja. Hallintojohtaja vie asiat tarvittaessa päätettäväksi ja hyväksyttäväksi kaupungin johtoryhmään, kaupunginhallitukselle tai lautakuntiin.

Tammikuussa 2026 kaupunginhallitus hyväksyi uuden tiedonhallintapolitiikan ja samalla hyväksyi tietosuoja- ja tietoturvaryhmän nimen muuttamisen tiedonhallintapolitiikan mukaiseksi tiedonhallintaryhmäksi. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja nimesi ryhmän jäseniksi hallintojohtajan (ryhmän puheenjohtaja), toimistopäällikön, tietoturvavastaavan sekä tietosuojavastaavan. Työryhmä voi kutsua työryhmään myös ulkopuolista asiantuntija-apua.

Suonenjoen kaupungin palkka- ja taloushallintoa hoitaa Monetra Pohjois-Savo Oy. Lakisääteisten tehtävien suorittaminen edellyttää Suonenjoen kaupungin työntekijöiden henkilötietojen käsittelyä. Suonenjoen

kaupunki ja Monetra Pohjois-Savo Oy ovat solmineet palvelusopimuksen, jonka liitteeksi on laadittu erillinen ”Henkilötietojen käsittelyn ehdot” -asiakirja.

2.3 ICT-PALVELUT JA TIEDONHALLINTA

Suonenjoen kaupungilla on omat ICT-palvelut, joka vastaa yleisestä tietohallinnosta, yhteisten sovellusten hankinnasta sekä yleisestä ICT- kehittämisestä ja toimialojen ohjauksesta. ICT-palvelut toimivat elinvoima- ja hallintopalveluiden toimialueella. Laitehankinnat hoidetaan keskitetysti ICT-palveluiden toimesta. Tärkeimmät yhteistyökumppanit ICT-palveluissa ovat Savon ICT-palvelut ja Istekki.

Tietosuojavastaava työskentelee teknisten palveluiden toimistosihteerinä, ja tietoturavastaava ja toimistopäällikkö kuuluvat elinvoima- ja hallintopalveluiden alaisuuteen. Tietosuoja- ja tietoturavastaavat tekevät tietosuojatyötä muiden töiden ohessa.

2.4 ICT-PALVELUIDEN KUSTANNUKSET

Kaupungin ICT-kustannukset jakautuvat ICT-palveluiden sekä toimialojen kesken. Toimialat maksavat omassa käytössään olevien tietojärjestelmien käytön, lisenssikustannukset ja tietoliikennekustannukset. Osa koko organisaation käytössä olevista ohjelmista maksetaan ICT-palveluiden kustannuspaikalta. Tarvittaessa talousarvion investointiosaan varataan määrärahat yhteisen infran uudis- ja korvaushankintoja sekä digitalisaation kehittämistä varten.

Tietosuojatyötä ei ole erikseen budjetoitu. Koko henkilöstön tietosuoja- ja turvakoulutuksiin käyttämää aikaa ei ole arvioitu.

Kustannuspaikka yms.	2021	2022	2023	2024	2025
ICT-keskus (kp1361) toimintamenot	234 674	239 347 €	243 316 €	242 671 €	311 157 €
ICT-keskus poistot	16 365 €	35 116 €	33 655 €	22 776 €	19 664 €
Sisäiset ja ulkoiset toimintatuotot	26 102 €	21 821 €	37 725 €	22 315 €	13 475 €
Toimialojen (tili 4345 ja 4585) ICT-menot	434 473 €	591 611 €	268 461 €	262 374 €	301 456 €
ICT investoinnit	11 664 €	61 517 €	69 797 €	123 756 €	149 885 €
Koko kaupungin ICT-menot	671 074 €	905 770 €	577 504 €	629 263 €	768 688 €
ICT-menot koko kaupungin toimintamenoista	1,10 %	1,45 %	2,14 %	2,38 %	2,79 %

3 TIETOTILINPÄÄTÖS

3.1 MIKÄ ON TIETOTILINPÄÄTÖS

Tämä on Suonenjoen kaupungin seitsemäs tietotilinpäätös ja koskee vuotta 2025.

Tietotilinpäätös on raportti, joka syntyy kaupungin sisäisen tarkastelun tuloksena. Suonenjoen kaupunki on aina pitänyt tärkeänä hyvää tietojenkäsittelyä ja tietoturvasta huolehtimista. Tietoturva ja tietosuoja ovat tärkeässä roolissa, kun tuotamme kuntalaisille palveluita. Tietotilinpäätös antaa ajantasaisen tilannekuvan kunnan henkilötietojen käsittelyn nykytilasta sekä arvion siitä, miten tietosuoja ja tietoturva toteutuvat. Tietotilinpäätöksessä arvioidaan kunnan muutos- ja kehittämistarpeet, sekä tehdään suunnitelmat seuraaville vuosille.

Säännöllisesti vuosittain laadittava tietotilinpäätös mahdollistaa tietorakenteiden ja niiden hallintaan liittyvien menetelmien laadun ja turvallisuudentekijöiden johdonmukaisen seurannan ja arvioinnin. Kokonaisvaltaisena tavoitteena kaupungilla on varmistaa tarjottavien palveluiden toimintakyky ja käytettävyys, tietoaaineistojen laatu ja käytössä olevan tietotekniikan turvallisuus. Tietotilinpäätös kertoo myös kuntalaisille, sekä eri sidosryhmille, että organisaatio näkee tärkeäksi panostaa tietojen käsittelyssä noudatettaviin menettelytapoihin ja hyvän tietojenkäsittelytavan sekä tiedonhallintatavan noudattamiseen, sekä toimii tietojen käsittelyssään huolellisesti ja vastuullisesti.

Tietotilinpäätös toteuttaa myös tietosuojaa koskevan lainsäädännön edellyttämää tilintekovelvollisuusperiaatetta (osoitusvelvollisuutta), jossa organisaatio itse osoittaa, miten se noudattaa lakia ja yleisesti hyväksyttyjä käytäntöjä.

Kunnan taloudellista tilaa kuvataan tilinpäätöksessä, tämän lisäksi kunnassa on käytössä vielä erillinen henkilöstötilinpäätös. Tietotilinpäätöksen laatiminen on kirjattu kaupunginhallituksen hyväksymään tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaan. Tietosuojan ja tietoturvan kehittäminen on osa kaupungin yleistä kehittämistä sekä riskienhallintaa. Tietosuojan ja -turvan yleisestä kehittämisestä vastuu on jaettu moniportaisesti tietosuoja- ja turvapolitiikan mukaisesti.

3.2 TIETOTILINPÄÄTÖKSEN TIETOJEN KERÄÄMINEN

Tämän tietotilinpäätöksen tiedot on kerätty eri tietojärjestelmistä sekä manuaalisesta seurannasta. Suonenjoen kaupungin tietotilinpäätös on kokonaan julkinen ja se julkaistaan kaupungin internetsivuilla sen jälkeen, kun se on hyväksytty kaupunginhallituksessa. Tietotilinpäätös kattaa kaikki kaupungin 3 toimialaa. Tämä tietotilinpäätös sisältää tiedonhallintaan, tietosuojaan ja -turvaan liittyviä asioita.

4 TEHDYT TOIMENPITEET JA TAPAHTUMAT

Tietosuoja ja tietoturva ovat nykypäivänä työelämän perustaitoja, ja ne on otettu Suonenjoen kaupungilla osaksi myös uuden työntekijän perehdytystä. ”Vanhoille” työntekijöille koulutuksilla pyritään tuomaan teoria käytäntöön ja päivittämään ajantasaista tietoa tietosuoja- ja turva-asioista. Tietosuoja ja –turva ovat sisäänrakennettuina kaikissa Suonenjoen kaupungin palveluissa.

Tietosuoja- ja tietoturva ongelmat voivat välillä näyttäytyä yllättävälläkin tavalla. Loppu vuodesta 2025 kaupungintalon postilaatikko varastettiin, kahteen kertaan. Asiasta tehtiin luonnollisesti rikosilmoitus, mutta jouduimme tekemään siitä myös ilmoituksen tietosuojavaltuutetun toimistoon, koska emme voineet varmuudella tietää mitä laatikko sisälsi. Siellä olisi saattanut olla esimerkiksi henkilötietoja sisältäviä kirjeitä. Estääksemme tällaisia tietoturvariskejä, sekä kaupungin että hyvinvointialueen postilaatikat siirrettiin kiinteistön sisäpuolelle.

Vuoden 2025 toimenpiteitä lyhyesti:

- Kaupunginhallitus hyväksyi Tekoälypalveluiden käyttö Suonenjoen kaupungissa -asiakirjan (KH 21.1.2025, päivitetty 5.2.2026)
- Kirjattiin tiedonhallintamallin vaatimat tiedot digiturvamalliin ja vietiin tiedonhallintamalli -asiakirja kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (KH 9.6.2025)
- Valmisteltiin tiedonhallintapolitiikka –asiakirja, jonka kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2026 alussa (KH 26.1.2026)
- Julkaistiin tietosuojaselosteet Digiturva-malli järjestelmän kautta
- Hankittiin kaupungille sähköinen arkistoratkaisu, jonka käyttöönottoa aloitettiin
- Toteutettiin verkkoskannaus Savon-ICT:n toimesta
- Lisättiin edelleen automatiikkaa taloushallinnossa
- Otettiin käyttöön AOVPN etäyhteys
- Verkkosegmentoinnin parannus: valvontakamerat siirrettiin omaan verkkoonsa ja niiden tietoturvaa parannettiin.
- Osallistuttiin tietosuoja- ja tietoturvakoulutuksiin
- Päivitettiin kaupungin omaa koulutusmateriaalia
- Eduhousen koulutukset henkilökunnalle jatkuivat
- Tietoturvaa päivitettiin läpi vuoden
- Jatkettiin Digiturvamalli-ohjelmiston käyttöä
- Selvitettiin Suomi-fi viestipalvelun käyttöönottoa Digi ensin -lain voimaantuloa varten.

Huijausviestien määrä pysyi yleisesti korkeana myös vuonna 2025. Kyberturvallisuuskeskus varoitti vuoden mittaan useaan kertaan suomessa liikkeellä olevista huijausviestikampanjoista ja näitä varoituksia annettiin eteenpäin kaupungin henkilöstölle.

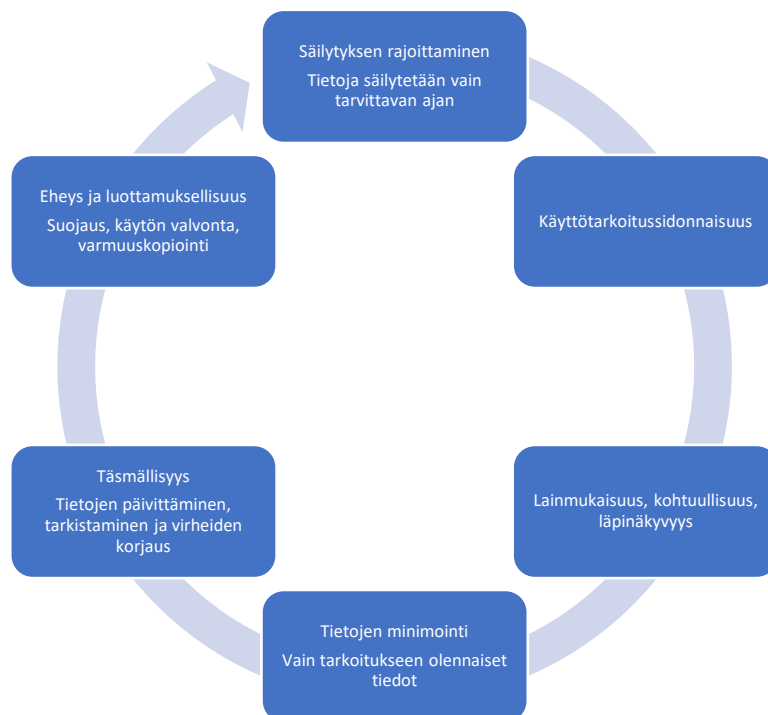
Järjestelmistä löytyy jatkuvasti haavoittuvuuksia ja päivityksiä asennetaan ympäri vuoden. Päivitysten hyväksikäyttö on nopeutunut ja päivitykset täytyy asentaa nopeasti, mielellään automaattisesti. Yleisimpiin käyttämiimme ohjelmistoihin eli Microsoftin tuotteisiin, ilmestyy päivitykset joka kuukauden toinen tiistai ja ne asennetaan automaattisesti käyttäjien koneille ja palvelimille.

5 TIEDONHALLINTA

5.1 YLEISTÄ

Suonenjoen kaupungin tietovarannot muodostuvat kaupungin lakisääteisten ja kaupungin itse itselleen ottamien tehtävien hoidon eri vaiheissa. Tehtävissä syntyviä tietoja tuotetaan sekä eri tietojärjestelmien avulla, että paperisena. Tietovarannot kertyvät ensisijaisesti tehtävään hankitun tietojärjestelmän kautta hallitusti palvelimille sekä paperitulosteina toimistoihin, väliarkistoihin sekä päätearkistoon. Sähköisessä muodossa olevia tietoja kertyy vielä myös tietokoneiden kovalevyille, palvelimen henkilökohtaisiin hakemistoihin, sähköpostilaatikoihin sekä ulkoisille tallennusvälineille. Tietojärjestelmien käyttäminen helpottaa tiedon kontekstin, aitouden ja eheyden todentamisen sekä käyttöoikeussuojauksen ja lokivalvonnan järjestämisen.

Tiedon tuottamisen ja säilyttämisen osalta kiinnitetään huomiota tiedon tallennusalueen vakauteen ja laatuun sekä tiedon säilyvyyteen muuntumattomana. Tiedon oikeellisuus, autenttisuus, eheys, todistusvoimaisuus ja luottamuksellisuus pyritään turvaamaan eri alustoilla. Paperille tallennetut tiedot tuotetaan sellaisin välinein ja menetelmin, että tieto saadaan säilymään muuntumattomana. Paperiaineistot säilytetään asiayhteydessään.

Sähköisessä muodossa säilytettävät tiedot tuotetaan tai tallennetaan säilytysalustalle, jossa ne ovat varmuuskopioinnin piirissä. Kaupungin tietovarannot ovat oletusarvoisesti julkisia, jollei tieto ole erikseen jonkun lain perusteella salassa pidettävää (Julkisuuslaki § 1).

Suonenjoen kaupungissa on tehty kartoitusta siitä, missä ja miten käsitellään henkilötietoja, sekä miten käyttöoikeudet on määritelty. Kaikille tietovarannoille on määritelty vastuuhenkilöt ja käyttötarkoitukset.

Tiedonhallintaa, tietosuojaa sekä tietoturvaa tehdään, ylläpidetään ja dokumentoidaan vuonna 2022 käyttöönotetussa Digiturvamalli -tiedonhallintajärjestelmässä. Järjestelmästä löytyy valmiita kehikoita dokumenttien tekemiseen, se seuraa dokumentoinnin valmistumista ja sillä voidaan siirtää tehtäviä suoraan käsittelyyn eri vastuutahoille. Digiturvamalli muodostaa automaattisesti lokitiedot dokumentoinnin päivittämisestä ja tehtävien suorittamisesta. Tietojärjestelmäkuvauksissa listataan muun muassa järjestelmien pääkäyttäjät, loki käytännöt ja vastaavat toimialat. Digiturvamallissa on myös henkilöstölle aiheeseen liittyvää koulutusta. Suonenjoen kaupungin tietosuojaselosteet julkaistaan Digiturvamallin kautta.

Loppuvuodesta valmistui tiedonhallintapolitiikka –asiakirja, joka on kokoava ylätason ohje ja kuvaus tiedonhallintalain velvoitteiden toteuttamiseen sekä tiedonhallinnan vastuita koskeva määräys, joka tarkentaa kaupungin hallintosääntöä. Tiedonhallintapolitiikassa määritellään kaupungin tiedonhallinnan periaatteet, tavoitteet, toimintatavat ja vastuut, huomioiden tietoturvan ja tietosuojan. Tiedonhallintapolitiikka –asiakirjan hyväksyy kaupunginhallitus.

5.2 SÄHKÖISET PALVELUT

Suonenjoen kaupunki hyödyntää mm. käytettävyys ja kustannussyistä enenevissä määrin pilvipalveluita, vaikkakin kaupungilla on myös oma palvelinympäristö. Pilvipalveluita hyödynnetään koko ajan laajemmin ja seurataan valtiovarainministeriön tekemiä pilvipalvelulinjauksia ja niihin liittyviä tarkennuksia. Sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy koko ajan.

Henkilöstön henkilötietoja käsitellään paljon kaupungin sisäiseen käyttöön tarkoitetuissa järjestelmissä, mm.

- Matkanhallintajärjestelmä
- Henkilöstöhallintajärjestelmä
- Työajanseurantajärjestelmät
- Microsoftin ja Googlen pilvipalvelut

Kaupungilla on tiedostettu sekä palvelinvarmistusten, että pilvipalvelujen käytön osalta tietosuoja-asetuksen asettamat tietojen luovuttamisrajoitukset.

Asiakkaiden ja sidosryhmien luottamus organisaation menettelytapoihin tietosuojan ja tietoturvan osalta on toimintaa vahvasti tukeva tekijä. Tietosuojan ja tietoturvan huomioiminen, esimerkiksi verkkopalveluiden yhteydessä on laissa säädetyn velvollisuuden ohella myös oleellinen osa hyvää palvelua.

5.3 TOS

TOS on asiakirja- ja tiedonhallinnan organisoinnin tärkein työväline, joka toimii kaupungin asiankäsittelyn ohjeena ja ohjaa kaupungin tietojen ja asiakirjojen käsittelyä koko elinkaaren ajan.

Tiedonohjaussuunnitelmaa Suonenjoen kaupunki siirtyi käyttämään vuodesta 2019 alkaen. Suonenjoen kaupunki on yksi arkistonmuodostaja ja tiedonohjaussuunnitelmalla voidaan todentaa sitä, että tietojen säilytysajat on määritelty asianmukaisesti ja että niiden asianmukainen hävittäminen on suunnitelmallista. TOS ylläpito tapahtuu tiedonohjausjärjestelmässä (TOJ), jonne tehdään tarvittavat päivitykset. Ennen päivitettyjen muutosten käyttöönottoa, TOS pitää hyväksyä hallintojohtajan viranhaltijapäätöksellä.

5.4 TIEDONHALLINTAMALLI

Tiedonhallintalaissa (906/2019) on säädetty tiedonhallintayksikön velvollisuudeksi laatia ja ylläpitää tiedonhallintamallia. Tiedonhallintalakia sovelletaan tiedonhallintaan ja tietojärjestelmien käyttöön, kun viranomainen käsittelee tietoaineistoja, jotka sisältävät viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja viranomaisen asiakirjoja tai niitä vastaavia tietoja.

Tiedonhallintamalliin kuvataan Suonenjoen kaupungin koko toimintaympäristön tiedonhallinta. Tiedot kootaan Digiturvamalli -järjestelmään, jossa tiedonhallintamallia pidetään yllä.

Tiedonhallintamallia ylläpidetään palvelujen, asiantkäsittelyn ja tietoaineistojen hallinnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi, tiedonsaantia koskevien oikeuksien ja rajoitusten toteuttamiseksi, moninkertaisen tietojen keruun vähentämiseksi, tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuuden toteuttamiseksi sekä tietoturvallisuuden ylläpitämiseksi. Tiedonhallintamalli auttaa myös hahmottamaan ja hallitsemaan tiedon elinkaarta sekä siten tunnistamaan ja hallitsemaan myös uusien digitaalisten palvelujen käyttämiseen liittyviä riskejä.

Tiedonhallintalain 5 §:n 2 momentin mukaan tiedonhallintamallin on sisällettävä vähintään seuraavat tiedot:

1. Toimintaprosessit sekä tiedot prosessista vastaavasta viranomaisesta, prosessin tarkoituksesta sekä prosessin sidoksista muihin prosesseihin. Toimintaprosessilla tarkoitetaan viranomaisen asiantkäsittely- tai palveluprosessia.
2. Tietovarannot sekä kuvaukset tietovarantojen sidoksista toimintaprosesseihin ja tietojärjestelmiin. Tietovarannot ovat prosessien käyttämää, keräämää ja tuottamaa tietoa. Huom. Tietovarantojen kuvaamisvelvollisuudella täytetään myös vaatimus tietosuoja-asetuksen 30 artiklassa säädetyn käsittelytoimia koskevan selosteen laatimisvelvollisuudesta.
3. Tietoaineistot sekä niiden arkistoon siirtämisestä, arkistointitavasta ja arkistopaikasta, tai tuhoamisesta. Tietoaineistot koostuvat julkisista asiakirjoista tai tiedoista, joista voidaan muodostaa asiakirjoja.
4. Tietojärjestelmät sekä tiedot tietojärjestelmästä vastaavasta viranomaisesta, tietojärjestelmän käyttötarkoituksesta, tietojärjestelmän liittymistä muihin tietojärjestelmiin ja liittymissä käytettävistä tiedonsiirtotavoista.
5. Tietoturvaluustoimenpiteet - Millä tavoin tietoturvaluus toteutetaan ja mitä menettelyitä tietojenkäsittelyn, tietojärjestelmien ja tietoaineistojen turvaamiseksi on toteutettu tai aiotaan toteuttaa, ja miten ne ovat vastuutettu.

Tiedonhallintamallin laadinta ei ole kertaluontoinen kuvausvelvoite, vaan tiedonhallintamallia on ylläpidettävä aina, kun tiedonhallintayksikön tiedonhallinnassa tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat sen sisältöön.

6 SUUNNITELMIA

Alla on lueteltu keskeisimpiä toimenpiteitä sekä kehittämiskohteita tuleville vuosille.

- Riskien hallintaa ja tunnistamista kehitetään. Tehdään riski- ja vaikutustenarvioinnit olemassa oleville ja uusille järjestelmille
- Tietoturvan lisääminen teknisillä ratkaisuilla
- Muutosvaikutusten arviointien tuominen osaksi jokapäiväistä toimintaa
- Monivaiheisen tunnistautumisen ja kertakirjautumisen käytön laajentaminen
- Henkilökuntaa koulutetaan ja tiedotetaan tietoturva- ja suoja-asioista
- Laajennetaan edelleen sähköisten palveluiden käyttöönottoa, mm. Digi ensin laki
- Osallistutaan TAISTO26-harjoitukseen, sekä koulutetaan tiedonhallintaryhmän jäseniä
- Lokitietojen suunnitelmallinen ja raportoitu tarkastusotanta
- Tekoälyn käytön lisääminen
- Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto
- Sähköisten prosessien automatisointi ja kehittäminen
- Seurataan uutta sääntelyä EU ja kansallisella tasolla

7 LAINSÄÄDÄNTÖ JA MUU OHJEISTUS

7.1 GDPR

Tietosuojasääntely koostuu suoraan sovellettavasta EU:n yleisestä tietosuojasetuksesta (lyhenne GDPR) ja asetusta täydentävästä kansallisesta tietosuojalaista. Tämän lisäksi on paljon toimialakohtaista erityislainsäädäntöä. GDPR:n keskeiset vaikutukset kunnan toiminnassa ovat muun muassa rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijöiden vastuiden ja velvollisuuksien lisääntymisessä. Nämä vastuut ja velvollisuudet on huomioitu muun muassa sopimuksissa, hankinnoissa ja rekisteröityjen oikeuksien paremmassa huomioinnissa. Kunnalla on velvollisuus osoittaa, että kunta noudattaa tietosuojasääntelyä. Tämä näkyy erilaisina dokumentteina, kuten tietoturva- ja tietosuojapolitiikkana, ja muun muassa siinä, että kunta on nimittänyt tietosuojavastaavat.

7.2 TIEDONHALLINTALAKI

Tiedonhallintain tavoitteena on varmistaa viranomaisten tieto-aineistojen yhdenmukainen ja laadukas hallinta sekä tieto-turvallinen käsittely julkisuusperiaatteen toteuttamiseksi. Se korostaa tiedon elinkaarta ja myös tietoturvallisuuden huomiointia koko elinkaaren ajan.

Suonenjoen kaupunki huomio lain asettamia vaatimuksia mm. laatiessaan / ylläpitäessään tiedonhallintamallia ja muuttamalla saapuvia asiakirjoja digitaaliseen muotoon. Myös lokitietojen kerääminen on yksi lain määrittämä tietoturvallisuuden osa.

7.3 MUU LAINSÄÄDÄNTÖ

Kunnan toimintaa niin tietosuojan, kuin muunkin toiminnan osalta ohjaavat useat lait ja säädökset. Alla mainittujen lakien lisäksi kuntia ohjaa lukuiset muut yleis- ja erityislait.

Yleisimmät tietosuojaan liittyvät lait:

- Kuntalaki 410/2015
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus, GDPR 679/2016
- Tietosuoja laki 1050/2018
- Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019
- Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019
- Hallintolaki 434/2003
- Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä 1054/2018
- Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999
- Kyberturvallisuuslaki 124/2025

8 REKISTERÖIDYN OIKEUKSIEN TOTEUTUMINEN

Suonenjoen kaupungin tietovarannot sisältävät hyvin paljon henkilötietoja. Yleisimmin henkilötietojen kerääminen perustuu asiakkuuteen, ja siten henkilötietojen käsittelyyn kaupungilla on lakisääteinen oikeus. Henkilötiedot kerätään pääsääntöisesti henkilöltä itseltään tai henkilön huoltajalta / edunvalvojalta.

Kaupungilla on käytössä sähköinen lomake tietopyyntöjä ja tietojen korjausta varten.

Kunnassa on määritelty tietopyyntö, virheenkorjaus ja lokitietojen pyyntöön liittyvät prosessit sekä miten henkilökunta ilmoittaa tietoturvaloukkauksista.

Kaikista henkilötietojen tietoturvaloukkauksista menee tieto tietosuojavastaavalle. Tietosuojavastaava ottaa kantaa, mistä asioista tehdään edelleen ilmoitukset tietosuojavaltuutetun toimistolle ja rekisteröidyille ja tehdäänkö asiasta rikosilmoitus.

Suomessa kansallisena valvontaviranomaisena toimii tietosuojavaltuutettu. Toiminnassaan tietosuojavaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton. Tietosuojavaltuutettu on Euroopan tietosuojaneuvoston jäsen.

8.1 TIETOSUOJASELOSTEET

EU:n yleinen tietosuoja-asetus velvoittaa rekisterinpitäjää informoimaan rekisteröityjä henkilötietojen käsittelystä ja sen perusteista. Rekisteröidylle on kerrottava henkilötietojen käsittelyn tarkoituksesta, mihin tietoja säännönmukaisesti luovutetaan sekä rekisteröidyn oikeuksista. Suonenjoen kaupunki käyttää rekisteröityjen informoimiseen tietosuojaselosteita, jotka laaditaan kaikista kaupungin toiminnoista, joissa henkilötietoja käsitellään.

Tietosuojaselosteet on jaoteltu Suonenjoen kaupungin palvelualueiden mukaisesti. Palvelualueella käsiteltävät henkilötiedot on koottu erillisiksi tietovarannoiksi tuotettavan palvelun mukaisesti. Tietovaranto sisältää tarkemman kuvauksen tietovarannon henkilötietojen käyttötarkoituksista ja niihin liittyvistä tietoineistoista sekä henkilötietojen luovuttamisesta kolmannelle osapuolelle. Jokainen tietovaranto sisältää tietosuoja-asetuksen mukaisen kuvauksen rekisteröidyn oikeuksista henkilötietoihinsa.

Vuonna 2025 siirryimme julkaisemaan tietosuojaselosteet Digiturvamalli-järjestelmän kautta. Näin selosteet päivittyvät automaattisesti järjestelmään tehtyjen muutosten mukaisesti, eikä jokaista asiakirjaa tarvitse päivittää erikseen.

9 YHTEENVETO JA TUNNUSLUKUJA

Tiedonhallinnan sekä tietosuojan ja -turvan suhteen on tehty työtä ja saatu tuloksia aikaan. Tänäkin vuonna dokumentteja on laadittu ja päivitetty, henkilökuntaa opastettu ja ohjeistettu, kouluttauduttu lisää ja uusia, parempia toimintatapoja kehitetty ja otettu käyttöön. Tietosuojatyö on jatkuva prosessi, jonka toivotaan siirtyvän kaikkien tekemiseen. Henkilötietojen käsittelyssä Suonenjoen kaupunki noudattaa hyvää tiedonhallintatapaa ja kehittää toimintatapojaan siten, että ne vastaavat EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa annettuja vaatimuksia. Tietotilinpäätöksessään kaupunki osoittaa täyttävänsä lakisääteiset velvoitteensa ja noudattavansa tietosuoja- ja tietoturvaperiaatteita.

Laitteiden määrä pysyi vuoden 2025 aikana pääosin vakiona lukuun ottamatta kasvun ja oppimisen palvelualueella. Kouluilla aloitettiin hankkimaan oppilaille yksi yhteen laitteita vuonna 2023, ja nyt jokaiselle oppilaalle neljännestä luokasta alkaen, on henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettu Chromebook. Huomioitavaa on, että hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuonna 2023.

Vuosi	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Älypuhelimia	300	310	245	245	200	198
Windows laitteita yhteensä	620	640	640	466	402	235
Windows laitteita hallinto				141	127	121
Windows laitteita sivistystoimi				325	275	114
Chromebookia ja tablettia	265	270	330	425	569	704
Mobiililiittymää	452	509	514	360	345	316
Sähköpostitilejä yhteensä *	572	580	746	378	374	350
Hallinnon @suonenjoki.fi sähköpostia			373	189	187	175
@sivistys.suonenjoki.fi sähköpostia**			210	310	530	190
Lähettyjä kirjeitä	10368	6040	7225	3350	1510	942
Myyntilaskuja	13678	13364	13100	7866	6570	6515
Ostolaskuja	11052	11731	11775	8876	7762	7473
- joista paperisia	25 %	11 %	12 %	11 %	5,60 %	2,30 %
Tietojärjestelmiä	80	85	55	83	134	136
Julkisuuslain mukaiset tietopyynnöt						69
Tietoturvailmoituksia	5	18	9	9	2	4
Ilmoituksia tietosuojavaltuutetulle	2	1	1	1	0	1
Viranhaltijapäätöksiä Dynastyssa			525	364	318	253
Uusia asioita avattu Dynastyssa			499	371	395	444

* @edu.suonenjoki.fi (Google education) sähköpostit ei mukana laskuissa

**oppilaiden sähköpostit ei mukana 2025 alkaen, koska oppilaat eivät käytä niitä